

TERORISMUL. TIPOLOGIE. FORME DE MANIFESTARE. EVOLUȚIE

BABEANU Nicolae

avocat.babeanu@yahoo.com

Abstract

Noțiunea de terorism își are originea din punct de vedere etimologic în cuvântul „teroare”. În dicționarul limbii române, Vasile Breban definește „teroarea” ca o „groază provocată prin amenințări sau prin alte mijloace de intimidare”¹. De asemenea, The Wordsworth Encyclopedia, apreciază că terorismul reprezintă o violență sistematică îndreptată către scopuri politice, îndeosebi de mică amploare.² În dicționarul Le Petit Larousse, terorismul este considerat ca un ansamblu de acte de violență comise de o organizație pentru a crea un climat de insecuritate sau pentru a schimba ordinea de drept.³

Pornind de la definiția generală potrivit căreia „*terorismul este o formă de manifestare acută a violenței*”, totuși, se poate aprecia că aceasta nu este singura caracteristică de bază a acestui fenomen. În art. 1 din Legea 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului, sunt precizate pe lângă caracteristicile enumerate în art. 1 lit. a, b, c, în plus, faptul că, sfera de acțiune a terorismului nu cunoaște limite, manifestându-se în aproape toate domeniile vieții politice și sociale cum ar fi: obținerea independenței politice a unui stat; schimbarea sau menținerea structurii economice sau sociale dintr-un stat sau chiar dintr-o anumită regiune ș.a.

Terorismul a devenit internațional în momentul apariției unor organizații și grupuri care, prin metodele și acțiunile folosite au depășit frontierele statelor, iar componența organizațiilor teroriste este formată din persoane de naționalități diferite. După această etapă se extind zonele de acțiune, dar se păstrează metodele folosite, atât cele convenționale cât și cele neconvenționale. „*Acțiunile teroriste sunt pregătite, în majoritatea cazurilor, într-un alt stat decât cel unde urmează să fie executate și să producă efecte. În astfel de cazuri actele de terorism sunt de natură transnațională*”.⁴

¹Vasile Breban, Dicționarul general al limbii române, Editura Enciclopedică, București, 1992

²The Wordsworth Encyclopedia, Helicon Publishing Ltd, p. 2114

³Le Petit Larousse, en couleur, Paris, 1995, p. 1002

⁴Legea. 535/2004, art. 3

Conceptul de globalizare. Definiție

Mulți autori au încercat, unii cu mai multe șanse, alții cu mai puține să definească globalizarea în mai multe moduri. Unii susțin că definirea globalizării este una simplă, alții că este una complicată. În ciuda opiniilor diferite, definirea globalizării, pe cât de simplă pare pe atât de dificilă este; iar multitudinea de definiții ne duce cu gândul la definiția terorismului care are sute de variante.

Globalizarea este un proces care cuprinde cauzele, cursul și consecințe ale integrării transnaționale și transculturale umane și activității non-umane. (Dr. Nayaf Al-RF Radhan- Director Centrul de la Geneva pt politica de securitate).

Globalizarea presupune un proces amplu, global care însumează integrarea economică, stabilitate culturală. Este un concept care a suscitat de-a lungul timpului mai multe controverse. Dacă unii asimilează globalizarea cu progres, dezvoltare și stabilitate, integrare și cooperare, pentru alții globalizarea reprezintă regresie și destabilizare.

Părți pozitive:

- Libertatea de circulație a indivizilor
- Schimbul de tehnologii

Globalizarea reprezintă o multitudine culturală, economică, politică și religioasă astfel încât noțiunile enumerate mai sus să se folosească în termeni și la un nivel global vorbind astfel despre politici globale, economii globale, etc.

Exemplificând am putea spune că într-o economie globală crizele economice au efecte chiar și în cele mai mici state și economii din lume.

Unul dintre efectele negative ale globalizării îl reprezintă terorismul. Terorismul a devenit transnațional în internațional și datorită globalizării. Teroriștii din ziua de azi nu își mai conduc atentatele din peșteri, dintr-un singur loc ei călătoresc liber, comunică din fața calculatoarelor, au acces la internet, rețele de socializare și fac chiar afaceri și tranzacții bancare.

Datorită globalizării, organizațiile teroriste acționează în toată lumea chiar dacă nu au structuri complexe. O organizație teroristă poate acționa concomitent în Europa, Japonia, China, Rusia, Africa și chiar în America. În era globalizării, teroriștii nu mai sunt restricționați în sensul că ei nu mai sunt dependenți de o anumită bază ci au propriile lor baze la un singur loc de unde să își coordoneze actele și acțiunile teroriste. Majoritatea acțiunilor sunt întreprinse și cu ajutorul comunicațiilor IT.

Globalizarea este fenomenul principal care are un deosebit impact asupra mediului de securitatea atât pozitiv (dezvoltare) cât și negativ în sensul în care apar noi riscuri și amenințări.

Globalizarea oferă o șansă imensă de evoluție economică, a vieții în general dar care diferă de

la țară la țară. Această evoluție globală depinde de capacitatea fiecărui stat de a exploata efectele și oportunitățile pe care le prezintă globalizarea. Dacă pentru o țară globalizarea poate să reprezinte mai multe lucruri pozitive, pentru o altă țară globalizarea poate genera mai multe efecte negative, cum ar fi stări de instabilitate și conflict, sărăcie, noi riscuri și amenințări.

Cele mai importante cauze ale globalizării au la bază trei componente ale integrării pieței internaționale: producția internațională, piața și finanțele internaționale. Revoluția IT-ului îngreunează controlul statelor în ceea ce privește mișcarea de capital în afara granițelor.

Efectele globalizării schimbă rapid și radical omenirea ceea ce face să producă un uriaș dezechilibru între state.

Globalizarea și Terorismul

Terorismul constituie la rândul său un efect al globalizării care evoluează direct proporțional cu evoluția globalizării. Cu toate că, împotriva terorismului a început un război global, acest fenomen continuă să fie principala amenințare a lumii secolului XXI.

Terorismul a devenit internațional și datorită fenomenului de globalizare prin apariția unor grupări care întreprind acțiuni în afară sau în interiorul granițelor unor țări cu rolul de a recruta persoane de diferite naționalități.

Globalizarea este un termen frecvent utilizat dar semnificația sa este una ambiguă, chiar și în rândul celor care folosesc acest termen uzual.

Globalizarea nu este același lucru ca și globalismul, care indică aspirațiile pentru un scop și pentru o stare de lucru în care valorile sunt împărtășite de către cinci miliarde de oameni., fie că sunt simpli cetățeni, consumatori sau producători cu un interes în acțiuni colective, concepute pentru a rezolva problemele comune.

Universalismul nu reprezintă o valoare care este îmbrățișată de întreaga umanitate, nici măcar ipotetic. (Jamns Rosenan-Dinamica Globalizării lucrare prezentată la Convenția Studii Internaționale de Asociere SUA)(The Dynamics of Globalisations Towards an Operational Formulation).

Impactul social al globalizării asupra țărilor în curs de dezvoltare

Impactul social al globalizării diferă de la stat la stat. Dacă într-o țară dezvoltată impactul este minim, în rândul țărilor în curs de dezvoltare, impactul este unul foarte puternic. Susținătorii

globalizării susțin faptul că sărăcia la nivel mondial a scăzut în ultimele decenii datorită globalizării. În schimb criticii globalizării susțin contrariul.

În prezent globalizarea reprezintă o problemă pe cât de familiară pe atât de controversată. Chiar dacă numai termenul de globalizare este prea cuprinzător, acesta este folosit pentru a include creșteri ale politicilor comerciale.

Globalizarea este un proces în curs de dezvoltare și este în totală interdependență între state și cetățenii săi. Multe dintre problemele cu care se confruntă țările și care sunt evidențiate de analiști ai fenomenului globalizării, sunt vorbe. Unii dintre analiști fac referire la problemele economice, alții la cele non-economice. Adevărul este că, în timp ce unele probleme ale țărilor provin din procesul de integrare la nivel mondial, altele nu provin din acest proces.

În ceea ce privește economia globală, marea provocare o reprezintă sărăcia, iar cel mai simplu drum spre combaterea sărăciei îl reprezintă creșterea economică. Această creștere economică necesită o bună și comună aplicare a politicilor economice, un cadru de politici comune care vizează o... majoră spre integrarea în economia globală.

Globalizarea este, în esență un fenomen complex, ea implică toate sferele, de la economic la cel tehnologic, politic, cultural, religios.

În concluzie cunoașterea globalizării se realizează în mod substanțial în funcție de modul în care este definit conceptul.

Totodată globalizarea reprezintă o provocare cu care se confruntă toate statele lumii, indiferent de nivelul economic de dezvoltare, de stabilitate financiară, de creștere economică și de standardele de țară. Există diferite căi, metode care pot fi luate în considerare pentru a atinge obiective comune, specifice globalizării. Pentru a atinge nivelul maxim de dezvoltare comună fiecare țară trebuie să aibă în vedere natura distinctivă a economiei și politicilor sociale proprii, în sensul că nu este obligatoriu ca o strategie care este bună pentru un stat să fie la fel de bună pentru un alt stat.

EVOLUȚIA TERORISMULUI ÎN PLAN INTERNAȚIONAL: ISTORIC ȘI TIPOLOGIE

Rezumat

Terorismul nu este un fenomen sau o invenție care a apărut în secolul în care trăim, el a apărut și s-a adaptat odată cu evoluția societății și a civilizației umane. În ciuda tuturor eforturilor la scară largă de a combate terorismul extremist internațional, acestea continuă să reprezinte o amenințare la adresa siguranței naționale a multor state și chiar a lumii. Este cât se poate de evident faptul că, de-a lungul timpului el a îmbrăcat mai multe forme specifice fiecărui secol.

Din ce în ce mai multe țări s-au confruntat cu atacuri teroriste. Aceste atacuri au cauzat victime și numeroase pagube materiale. Aceasta explică și interesul tot mai crescut pentru această

problemă stringentă a omenirii.

1. Unele aspecte privind noțiunea de terorism

Noțiunea de terorism își are originea din punct de vedere etimologic în cuvântul „teroare”. În dicționarul limbii române, Vasile Breban definește „teroarea „ca o „groază provocată prin amenințări sau prin alte mijloace de intimidare”⁵. De asemenea, The Wordsworth Encyclopedia, apreciază că terorismul reprezintă o violență sistematică îndreptată către scopuri politice, îndeosebi de mică amploare.⁶ În dicționarul Le Petit Larouse, terorismul este considerat ca un ansamblu de acte de violență comise de o organizație pentru a crea un climat de insecuritate sau pentru a schimba ordinea de drept.⁷

Pornind de la definiția generală potrivit căreia „*terorismul este o formă de manifestare acută a violenței*”, totuși, se poate aprecia că aceasta nu este singura caracteristică de bază a acestui fenomen. În art. 1 din Legea 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului, sunt precizate pe lângă caracteristicile enumerate în art. 1 lit. a, b, c, în plus, faptul că, sfera de acțiune a terorismului nu cunoaște limite, manifestându-se în aproape toate domeniile vieții politice și sociale cum ar fi: obținerea independenței politice a unui stat; schimbarea sau menținerea structurii economice sau sociale dintr-un stat sau chiar dintr-o anumită regiune ș.a.

Terorismul a devenit internațional în momentul apariției unor organizații și grupuri care, prin metodele și acțiunile folosite au depășit frontierele statelor, iar componența organizațiilor teroriste este formată din persoane de naționalități diferite. După această etapă se extind zonele de acțiune, dar se păstrează metodele folosite, atât cele convenționale cât și cele neconvenționale. „*Acțiunile teroriste sunt pregătite, în majoritatea cazurilor, într-un alt stat decât cel unde urmează să fie executate și să producă efecte. În astfel de cazuri actele de terorism sunt de natură transnațională*”.⁸

Problemă majoră a acestui flagel numit terorism este că el provoacă întotdeauna victime în rândul persoanelor nevinovate (în special copii sau populație civilă în general), care nu au nici cea mai mică legătură cu motivarea și idealurile organizațiilor teroriste invocate în executarea actelor de terorism.

O primă provocare a Serviciilor de Securitate din întreaga lume, în lupta antiteroristă, a reprezentat-o rezultatele alegerilor palestinienilor din 25 ian. 2006 a organizației islamiste Hamas (una dintre cele mai puternice grupări teroriste) și constituie o lovitură grea dată eforturilor depuse de diplomațiile tuturor statelor care luptă împotriva terorismului. Toate guvernele lumii și serviciile lor de informații, au supravegheat îndeaproape alegerile din Palestina, au prevăzut oarecum un număr important de voturi în favoarea Hamas, dar nimeni nu se aștepta la o victorie zdrobitoare a acesteia

⁵Vasile Breban, Dicționarul general al limbii române, Editura Enciclopedică, București, 1992

⁶The Wordsworth Encyclopedia, Helicon Publishing Ltd, p. 2114

⁷Le Petit Larouse, en couleur, Paris, 1995, p. 1002

⁸Legea. 535/2004, art. 3

organizații, care și-a adjudecat 76 de locuri din cele 132 ale Parlamentului Palestinian.

Mișcarea Islamică de Rezistență, cunoscută sub numele Hamas (*zel*, în limba arabă) este o grupare creată la 14 decembrie 1987, al cărei obiectiv declarat este distrugerea Israelului și crearea unui stat islamic pe teritoriul acestuia. Gruparea a apărut la foarte scurt timp după declanșarea primei revolte palestiniene (*Intifada*) și ca o consecință a acesteia din 1987 și a declanșat o campanie de atentate sinucigașe împotriva Israelului, organizând asemenea atacuri de la începutul celui de-al doilea val de violențe, în 2000. Mișcarea a fost creată de un grup de militanți islamiști, în frunte cu șeicul Ahmed Yassin. După o primă analiză se observă că gruparea teroristă Hamas are un comportament de structură defectuos organizată, întrucât unii membri acționează clandestin, iar alții fățiș, prin moschei sau instituții de servicii sociale pentru a recruta membri, a strânge bani și a face propagandă mișcării. Gruparea a devenit din ce în ce mai populară printre toți palestinienii din întreaga lume în ultima vreme, fiind percepută drept o organizație neafectată de corupție. Mai mult decât atât, Hamas are o vastă rețea de fundații care desfășoară acțiuni de caritate, mai ales în școli. Responsabilă pentru marea majoritate a atentatelor sinucigașe anti-israeliene, care au făcut sute de victime în ultimii ani, gruparea Hamas și-a văzut popularitatea crescând spectaculos odată cu declanșarea *Intifadei* în 2001. Latura armată a grupării, Brigăzile Ezzedine al-Qassam, este responsabilă pentru cele mai sângeroase atentate anti-israeliene. Pe lângă latura armată, gruparea teroristă Hamas mai are și o altă latură, să zicem administrativă disimulată în partid politic. Chiar dacă gruparea Hamas s-a vrut a fi cunoscută mai mult ca și partid politic, în septembrie 2003, UE a inclus Hamas pe lista neagră a organizațiilor teroriste. Statele Unite au refuzat categoric orice negociere cu gruparea, pe care o clasifică drept teroristă. Este foarte important de observat faptul că gruparea nu a lovit interesele americane în zonă, limitându-se numai la atacuri împotriva obiectivelor, fixe și mobile israeliene, în teritoriul Fâșiei Gaza și în Israel. În aceste teritorii disputate între Israel și autoritatea națională Palestiniană trăiesc, în prezent aproximativ 200000 de evrei israelieni. Răpirea, la data de 25 iunie 2006, a caporalului israelian Ghilad Shalit, a determinat ripostă masivă a statului Israel, a dus la desfășurarea în Fâșia Gaza a peste 3.000 de militari și arestarea a peste o treime din membrii Parlamentului Palestinian. S-au purtat negocieri cu participarea activă a Egiptului și Germaniei, iar prețul stabilit pentru eliberarea militarului israelian ar fi fost eliberarea a 600 palestinieni, inclusiv toate femeile și minorii deținuți de Israel.

Pe 27 aprilie 2011 Fatah-ul și Hamas-ul au făcut o reconciliere la Cairo. Acest eveniment a provocat o mare îngrijorare în rândul Israelului. Rolul de mediator l-a avut Egiptul care și-a întărit rolul de forță în acea vreme în lumea arabă. Întrebarea care se pune este dacă această „înțelegere” va funcționa. Mai mult decât atât, președintele Autorității Palestiniene, Mahmoud Abbas, intenționează ca în septembrie 2011 să obțină, în cadrul unei Rezoluții a ONU, declararea statului Palestina⁹.

Pe teritoriul României, organizația face eforturi susținute pentru a influența comunitatea

⁹ Newsweek Nr. 18/2011

palestiniană existentă. Peste 60 de membri ai acestei organizații își desfășoară activitatea în București, Iași, Cluj și Timișoara. Potrivit serviciilor secrete, activitățile membrilor în România sunt „*amenințări grave la adresa siguranței și securității naționale*”.¹⁰

2. Evoluția terorismului

Pericolul reprezentat de structurile teroriste a cunoscut o evoluție constantă acestea recurgând la metode tot mai complexe. În raport de natura mijloacelor folosite în atacurile teroriste, acestea pot fi:

A) *Metodele convenționale* se referă la utilizarea unor mijloace cum ar fi: arme ușoare și aruncătoare de grenade; arme de artilerie și infanterie; atacuri cu D.E.I. (dispozitive explozive improvizate); mașini capcană; atentate sinucigașe ș.a.

B) *Metodele neconvenționale* au în vedere răpirile care sunt motivate de mai mulți factori financiari, politici, ideologici, țintele vizate fiind jurnaliști, diplomați, funcționari publici, turiști, etc.

Terorismul nu este un fenomen nou apărut pe scena lumii, dar ritmul rapid de propagare, amploarea rețelelor ce le susțin se datorează și exploziei fenomenului globalizării. Se vehiculează din ce în ce mai des ideea că terorismul reprezintă una dintre fețele nedorite ale globalizării. Principalele cauze ale acțiunilor teroriste sunt: sărăcia, discrepanțele sociale, lipsa de educație, etc.

2.1. Problema înarmării și a informării teroriștilor și a organizațiilor teroriste

La baza multor atacuri teroriste stă manualul teroristului numit „*Enciclopedia Jihadului*” scrisă de către teroristul arab Abu Hamza. Conform celor scrise de acesta, teroriștii sunt sfătuiți să amplaseze bombe în locurile

Aglomerate (aeroporturi, stadioane, piețe publice, gări, școli etc.) pentru a obține un număr cât mai mare de victime pentru a obține un impact emoțional cât mai mare. Pe lângă acestea, manualul teroristului cuprinde și tehnici de spionaj și culegere de informații unde sunt descrise: importanța informațiilor; criteriile de culegere a informațiilor; sursele de informații: a) surse publice - deschise (ziare, reviste, tv.) și b) surse secrete (indivizi recrutați, documente furate, spionaj etc)

Culegerea de informații prin mijloace secrete privesc, în primul rând, informații despre personalul guvernamental, militar, personalități ale statului țintă iar pe de altă parte, informații despre baze militare, clădiri strategice, ambasade ale statelor țintă

2.2. Finanțarea terorismului

Fără o finanțare serioasă terorismul internațional nu ar fi la nivelul la care este azi, iar desfășurarea acțiunilor teroriste nu ar mai fi posibile. Bani cu destinația grupărilor teroriste nu stau în conturi ci ei merg direct în sponsorizarea de acțiuni teroriste și de înarmare a acestor organizații. Pe plan internațional țările membre ale Națiunilor Unite au convenit un plan care să vizeze acțiuni de

¹⁰ Maricel Antipa, Vectori de risc la adresa securității României, în vol. Terorismul cauze și implicații de ordin geopolitic, Editura Top Form, București, 2006, pp 194-195

prevenire și contracarare a fenomenului de finanțare a terorismului. Majoritatea fondurilor provin din acțiuni de spălare a banilor și acțiuni de crimă organizată (prostituție, trafic de droguri, trafic de persoane, etc.).

2.3. Terorismul cibernetic

Amploarea terorismului cibernetic a făcut ca pe agenda de lucru a Summit-ului NATO de la București din 2007 să se afle și problema acestui tip de atac asimetric. Prin accesul la internet și prin intermediul lui, organizațiile teroriste pot realiza atacuri asupra unor rețele informatice guvernamentale sau private care pot afecta securitatea națională a statului țintă cauzând prejudicii financiare foarte importante. Tot prin intermediul internetului, teroriștii își pot face propagandă, schimb și culegere de informații și chiar finanțare.

Pentru ducerea la îndeplinire a acestor acțiuni, organizațiile teroriste recurg la recrutarea de hackeri, persoane motivate ideologic ori având beneficii materiale și bănești. În prezent folosirea internetului de către organizațiile teroriste a fost îndeosebi pentru comunicare. Totuși, au fost și cazuri în care s-a folosit internetul pentru atacuri ciberneticе ale structurilor de securitate ale unor țări, atacuri care au avut și vor avea un impact psihologic major în rândul populației.

În sensul prevenirii atacurilor ciberneticе, în 2009 România a înființat sub autoritatea Ministerului Comunicațiilor și Tehnologia Informației, Centrul de Răspuns la Incidențele de Securitate Informatică cu scopul de a asigura securitatea mediului IT&C. Prin această structură a avut în vedere constituirea unor baze de date care să țină cont de incidențele virtuale, să contracareze aceste incidente și să limiteze prejudiciile cauzate. Aceste măsuri sunt un răspuns la soluțiile adoptate de către celelalte state ale UE împotriva atacurilor ciberneticе. În acest sens a fost implementată Directiva 114 din 2008 a Consiliului UE prin OUG 98/2010.

2.4. Penetrarea terorismului Islamic în Europa

Această penetrare a terorismului Islamic în Europa s-a făcut pentru prima dată în Kosovo. Partizanul implementării terorismului în Kosovo a fost UCK- mișcarea separatist-teroristă a extremiștilor albanezi din Kosovo și Metohia. Vrând să-și creeze o imagine publică de grupare care militează pentru „drepturile omului“, această grupare și-a angajat o firmă specializată pentru a face lobby în acest sens (Hill&Knowlton- firmă de relații publice în SUA). Cu tot acest lobby, UCK-ul nu s-a sfiit să întrebuițeze metode teroriste (asasinate, diversiuni) pentru stabilirea unui guvern ilegal, a unei autorități paralele și a unui sistem de educație diferit de cel de stat. Sursele occidentale au consemnat o serie de date interesante cu privire la finanțarea, organizarea și scopurile UCK în regiune. Este de notorietate faptul că Teheranul a sprijinit UCK încă din 1997, obiectivul principal al Iranului în Kosovo fiind consolidarea comunității musulmane. Pentru această, grupuri de albanezi au fost trimise în Iran să studieze metodele Islamului militant. Strategia UCK a fost de a escalada violențele, astfel încât o intervenție din exterior să devină o opțiune clară. (Ziua, Dosare ultrasecrete

nr. 496/2008)

Unul dintre motivele radicalizării musulmanilor din Europa ar fi faptul că războiul împotriva terorismului din Afganistan și Irak a fost perceput de majoritatea celor 1,3 miliarde de musulmani ca o declarație de război a Occidentului. Este foarte posibil ca tineri musulmani care trăiesc în țări din Europa, care nu trăiesc în zone de conflict, nu au fost niciodată în vreo tabără de pregătire a unei grupări teroriste să devină totuși teroriști sinucigași deoarece se radicalizează în urma legăturii cu ideile de origine fundamentalist islamică.

Statele europene plătesc prețul pentru azilul politic acordat musulmanilor. Conform statisticilor, un procent important al populației musulmane din Marea Britanie provine din Pakistan, India și Orientul Apropiat iar în Germania majoritatea musulmanilor provin din Turcia și Bosnia. În Franța din totalul de 5 milioane de musulmani peste jumătate dintre aceștia au primit cetățenie și provin din Algeria și Orientul Apropiat. (Intelligence nr. 19/2011)

4. Principalele organizații teroriste

- Al-Qaida și grupări afiliate acestora (Arabia saudită, Irak, Algeria)
- Ansar al-Sunna (Irak)
- Hezbollah
- Brigăzile martirilor Al-Aqsa, comitetul pentru jihad și rezistența populară, Hamas și Brigăzile Ezze din Al Qassem (Fâșia Gaza)
- Grupul Islamic armat (Algeria)
- Gruparea jihad din Marea Sirie (Liban)
- Abu Sayaff (Filipine)
- Armata islamică din Irak (Irak)
- Șoimii libertății kurdistanului (Turcia)
- Lashkar-e-Jhangvi (Pakistan)

- Grupul Salafist pentru chemare și lupta (Algeria)
- Congresul poporului din Kurdistan KHK-Kongra-Gel (Turcia)
- Brigăzile Abu Hafs al Masri (Marea Britanie)
- Gruparea separatistă basca ETA (Spania)
- Grupări ale rebelilor separatist musulmani (India)
- Organizația teroristă ISIS (Stat islamic în Irak și Levant)

5. Organizația teroristă ISIS

Fiind de maximă actualitate și ținând cont de tipologia atipică am să fac o analiză a acestei grupări teroriste care ridică probleme de maximă actualitate (a se vedea decapitarea unor ziariști răpiți). Organizația teroristă ISIS este o organizație teroristă desprinsă din ramura radicală a grupării Al- Qaeda. Ținând cont și de ultimele acțiuni ale grupării putem concluziona în sensul că această organizație teroristă acționează cu o brutalitate ieșită din comun fapt ce a dus la urmărirea și analizarea activităților acestora cu o atenție deosebită în ultimul timp.

Dacă inițial documentele puse la dispoziție de autoritățile irakiene dădeau senzația că gruparea ar fi doar o gloată de persoane dezorganizate, după o analiză amănunțită a serviciilor de informații s-a constatat mai degrabă, faptul că este o organizație teroristă complexă cu un scop politic foarte clar conturat și cu o structură militară solidă, toate aceste lucruri în ideea de a avea un stat exclusiv suniit, știind faptul că, în majoritate, statul irakian este format din populație suniită și șiiită.

În mare, organizația se aseamănă cu o entitate. Această asemănare a organizației teroriste ISIS cu o entitate corporativă a fost făcută pentru prima dată de către directorul de cercetare al Institutului american Jessica Lewis. Aceasta susține faptul că ‘‘ rapoartele prezintă performanță grupului terorist în același mod în care prezintă detalii pentru a obține finanțare ‘‘. Tot în aceste rapoarte, oficialul american adaugă faptul că ‘‘ în acestea se afirmă că organizația teroristă acționează precum o armată și că are ambiții de construcție statală ‘‘. Acest aspect este observat în rapoartele sale și de către Nigel Inkster director al departamentului de amenințări transnaționale la Institutul Transnațional pentru Studii Strategice. Acesta susține faptul că membrii grupării teroriste ‘‘ au alcătuit rapoartele precum o companie, cu perspectiva clară asupra structurii, planificării și strategiei organizației teroriste’’.

Conform rapoartelor serviciilor de informații grupul însumează aproximativ 15.000 de luptători cu experiență în războiul terorist.

În cea mai mare parte finanțarea provine din contrabandă cu petrol exploatat din Siria, bani

proveniți de la grupările jihadiste private din Golful Persic. Tot pentru finanțare, gruparea se folosește de acte de înșelăciune și răpiri. Apogeul financiar a fost atins anul acesta (2014) după ce membrii grupării au reușit să fure 450 de milioane de dolari de la o bancă din Moșul.

Pentru a-și promova mesajele și pentru a-și aduna adepți, gruparea folosește, cu un mare succes, platformele de socializare Facebook și Twitter. Față de această ultimă platformă de socializare, specialiștii americani susțin faptul că, " în folosirea Twitter gruparea este mai sofisticată decât în majoritatea companiilor americane". (Aero Zelin- expert în problematică grupărilor jihadiste).

Chiar dacă gruparea are un statut așa-zis etnic, prin folosirea platformelor de socializare, gruparea ISIS a devenit cea mai populară grupare teroristă, sfera de popularitate extinzându-se din Orient și în Europa unde, potrivit serviciilor secrete ar avea un număr de 2000 de luptători.

Principalul obiectiv al grupării îl constituie consolidarea poziției atât în Irak cât și în Siria. Dacă pentru consolidarea poziției în Siria membrii grupării ISIS s-au luptat cu organizația teroristă Jabnat Al-Nusra și cu grupuri de rebeli sirieni, pentru consolidarea poziției în Irak membrii grupării au atacat armata și forțele de securitate irakiene pregătite de către SUA. Tocmai de această consolidare a poziției în Irak depinde viitorul grupării ISIS. Dacă gruparea își consolidează această poziție, este greu de crezut că gruparea ar mai putea fi eradicată.

Inițial ISIS a purtat numele de Statul Islamic în Irak și Levant. Inițial această grupare teroristă, parte din ea, a fost condusă de Abu Musab al-Zarqawi, facțiune care poartă numele de Tawhid al-Jihad, iar ulterior după ce a fuzionat cu Al-Qaida s-a intitulat Statul Islamic din Irak. Din anul 2010 conducerea rețelei teroriste a fost preluată de către Abu Bakr Al-Baqhdadi, preluare ce a făcut posibilă fuzionarea cu un grup jihadist sirian intitulat Jabhat Al-Nusra. Acest grup jihadist avea legături strânse cu renumita grupare teroristă Al-Qaida. După fuziune gruparea este denumită generic Statul Islamic în Irak și Levant. Chiar cu o zi înainte de proclamarea Califatului ISIS devine Statul Islamic.

Schimbarea numelui de către liderul Al-Zarqawi în Statul Islamic din Levant și Irak, ne duce la concluzia că Al-Zarqawi dorea ca limitarea grupării să se facă asupra teritoriului Irakului, de a se limita la această regiune. La preluarea conducerii de către Al-Baqhdadi, acesta a dorit reconstrucția Califatului. În acest sens, la denumirea inițială acesta adaugă cuvintele Al-Shaw. Al-Shaw-ul este denumirea veche a Damascului și a teritoriilor acestuia, teritorii care erau conduse de califi.

Înainte de distrugerea de către mongoli în anul 1258 a vechiului Califat, acesta se întindea din capitală Irakului Bagdad, până în Israel. În toate discursurile sale Al-Baqhdadi proclamă „refacerea Califatului” și redarea demnității, a puterii și a drepturilor musulmanilor. Toate aceste mesaje publice ale liderului Al-Baqhdadi vin într-o perioadă în care Orientul Mijlociu trece prin cea mai gravă perioadă din istorie, cu state precum Siria, Irak, Libia, Egipt și chiar Israel aflate angrenate în situații de conflict.

Ceea ce trebuie să dea de gândit este ascensiunea Statului Islamic în lupte pentru refacerea Califatului. Raportat la Organizația pentru Eliberarea Palestinei, Statul Islamic este gruparea care a

reușit să acapareze cel mai mare teritoriu cucerit vreodată în Orientul Mijlociu, lucru pe care nu l-a reușit nicio altă grupare în ideea de a redesena granițele Orientului Mijlociu.

Abu Musab Al-Zarqawi s-a născut la 30 octombrie 1966 în orașul Zarqa din Iordania. Datorită numeroaselor probleme cu legea acesta a fost arestat și a stat cinci ani în închisoare. În această perioadă acesta devine adeptul salafismului radical mișcare ce reprezintă un crez al Statului Islamic. Salafismul radical reprezintă o doctrină care propovăduiește respectarea strictă a percepțelor islamice vechi, profetului Mahommed și urmașii acestuia. Totodată această doctrină respinge vehement orice influența externă și occidentală. În traducere cuvântul salafism provine din cuvântul arab „sālaf” care înseamnă strămoș.

După eliberarea sa din închisoare, Al-Zarqawi pleacă în Afganistan pentru a deveni mujahedin. În Afganistan, în anul 2000, Al-Zarqawi îl întâlnește, pentru prima dată, pe Osama Bin Laden. În acest context Osama Bin Laden, conștient de curajul lui Al-Zarqawi, îi propune acestuia ca organizația de luptători mujahedini pe care o conduce să devină parte a Organizației Al-Qaida. Spre surprinderea tuturor Al-Zarqawi respinge oferta motivând că nu este pregătit încă să lupte cu S.U.A. El motivează că dorește să formeze un stat cu adevărat islamic prin lupta împotriva guvernului iordanian. În acest sens, pe teritoriul Afganistanului, mai exact la Herat lângă frontiera iraniană, Al-Zarqawi înființează o tabără de antrenament, unde erau antrenați atentatori sinucigași îndeosebi pentru misiuni în Orientul Mijlociu.

Din decembrie 2004 Osama Bin Laden îl recunoaște pe Al-Zarqawi ca fiind liderul Al-Qaida din Irak. Odată numit șef al rețelei Al-Qaida din Irak, Abu Musab Al-Zarqawi elaborează două planuri de atac. Pe de o parte acesta încercă atragerea a numeroși susținători și a resurselor necesare pentru lupta împotriva S.U.A. Pe de altă parte Al-Zarqawi a continuat șirul atacurilor împotriva šiitilor.

Din anul 2006 de la moartea lui Al-Zarqawi și până în anul 2010, odată cu preluarea conducerii de către Abu Bakr Al-Baghdadi, gruparea Al-Qaida din Irak trece printr-o perioadă de destabilizare.

Abu Bakr Al-Baghdadi s-a născut la data de 28 iulie 1971 în Samarra, Irak și pretinde că este un descendent direct al profetului Mahommed. După preluarea conducerii organizației Al-Qaida din Irak acesta redenumeste gruparea cu vechiul nume Statul Islamic din Irak.

Totodată acesta își continuă visul în sensul reconstituirii Califatului Bagdadului drept urmare acesta continuă planul avut în vedere și de către predecesorul său Al-Zarqawi, plan care se baza pe lupta împotriva šiitilor, a conducerii Siriei și a Irakului acceptând, puțin câte puțin, teritorii orașe și sate impunând domnia Sarei peste teritoriile cucerite. În anul 2014 Abu Musab Al-Baghdadi se autoproclama calif al Statului Islamic.